

Mirovina mesečna
25 Din, za inosem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
oletne 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Uprava: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Nova vlada je prisegla

Hrvati dobijo svojo banovino — Narodna skupščina in senat razpuščena — Dan volitev bo določen pozneje z novim ukazom — Zakoni o volitvah, tisku, zborovanjih in združevanjih razveljavljeni

Predsednik vlade Dragiša Cvetković daje izjavo
časnikarjem

Bled, 26. avgusta.

Vladna kriza, ki je nastala včeraj, se je že danes na Bledu zaključila, kakor je bilo predvideno in napovedano. S prvim jutranjim belgrajskim brzovlakom je prispel na Bled mandatarni Dragiša Cvetković. V istem vlakcu so se vozili številni drugi člani bodoče vlade, z dr. Vladkom Mačkom na čelu.

S postaje Lesce-Bled se je predsednik vlade Cvetković v spremstvu novega voj. min. Milana Nedića odpeljal na Bled, in sicer v hotel »Toplice«. V ostalih avtomobilih so se pripeljali za njim dr. Vladko Maček in njegovo spremstvo, in sicer dr. Andrej, dr. Torbar, dr. Smoljan, dr. Subašić in drugi. Z istim brzovlakom je prispel na Bled tudi član SDK dr. Budisavljevič.

Na Bledu so bili že dr. Sutej, dr. Mihalčič in nekateri drugi člani vlade. Dr. Maček in Cvetković sta takoj po prihodu imela kratko konferenco s svojimi sodelavci. Ob 11 se je predsednik vlade Cvetković odpeljal z Bleda. Dr. Maček pa je proti poldnevni odšel na kratek sprehod po Bledu. Medtem se je iz Ljubljane pripeljal poslanec zemljoradniške stranke dr. Čubrilo, ki je kmalu po svojem prihodu podal številnim časnikarjem naslednjo izjavo:

»Bil sem pri predsedniku vlade Cvetkoviču. Grem v novo vlado v sporazumu s predsednikom naše stranke dr. Milanom Gavrilovičem, da pod-

prem sporazum, za katerega smo se borili dvajset let.«

Z drugim belgrajskim brzovlakom so prispeli na Bled ostali člani nove vlade. Prišli so med drugim minister za gradbo dr. Miha Krek, minister Tomić in minister Beslić. Z istim vlakom je prispel na Bled tudi minister Boža Maksimović. Minister dr. Miha Krek je odšel v Park-hotel.

V hotelu »Toplice« je bilo med vsem tem časom silno živahno. Vse je čakalo na objavo nove vladne liste in kako se bo razvil nadaljnji potek dogodkov.

Ob 13 se je vrnil na Bled predsednik vlade Cvetković s svojim spremstvom, nakar je bilo skupno kosilo na terasi hotela »Toplice« tik ob jezeru.

Prisega na Brdu

Po 15. uri so se vsi člani nove vlade s predsednikom Cvetkovičem na čelu odpeljali v svečanih oblekah k zaprisegi na Brdo k Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu. Slovesna zaprisega na dvoru Brdo je bila ob 16. uri. Ob 17 so se vsi vrtnili na Bled.

Nova vlada je sestavljena takole:

Brdo, 26. avg. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II., po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, so kr. namestniki sprejeli odločbo, ki so jo podali ministrski predsednik in notranji minister Dragiša Cvetković, prosvetni minister Stevan Cirić, minister brez listnice Vojko Cvrkić, minister brez listnice in zastopnik prometnega ministra dr. Džafer Kulenović, minister za vojsko in mornarico armijski general Milutin Nedić, minister brez listnice Franc Snoj, minister brez listnice Ante Maštrović, minister za PTT Jovan Altiparmaković, minister za trgovino in industrijo Jevrem Tomić, minister za socialno politiko in narodno zdravje Miloje Rajaković, minister brez listnice dr. Branko Miljuš, minister za gozdove in rudnike Ljubomir Pantić, minister za telesno vzgojo naroda Djuro Čejović, kmetijski minister Nikola Beslić, pravosodni minister dr. Viktor Ružić, zunanji minister Aleksander Cincar-Marković, finančni minister Vojin Djuričić, jih razrešili in postavili na razpoložanje.

Postavljamo pa:

za predsednika vlade Dragišo Cvetkoviča, predsednika vlade n. r.;
za podpredsednika ministrskega sveta dr. Vladka Mačka, odvetnika v Zagrebu;
za pravosodnega ministra dr. Lazara Markovića, ministra v p.;
za ministra prosvete Božidarja Maksimovića, ministra v p.;
za ministra za gradbo dr. Miha Kreka, ministra n. r.;
za ministra za gozdove in rudnike dr. Džaferja Kulenovića, ministra n. r.;
za ministra za ljudsko telesno vzgojo Jevrema Tomića, ministra n. r.;
za prometnega ministra inž. Nikolo Beslića, ministra n. r.;
za ministra za zunanje zadeve dr. Aleksandra Cincar-Markovića, min. n. r.;
za ministra vojske in mornarice Milana Nedića, armadnega generala;
za ministra za pošto, telegraf in telefon dr. Jos. Torbarja, odvetnika v Zagrebu;
za finančnega ministra dr. Juraja Suteja, odvetnika v Sarajevu;
za ministra brez portfelja dr. Barišo Smoljana, odvetnika v Zagrebu;
za ministra za trgovino in industrijo dr. Ivana Andresa, odvetnika iz Zagreba;
za min. soc. pol. in nar. zdravja dr. Srdjana Budisavljevića, odv. iz Zagreba;
za kmetijskega ministra dr. Branka Čubrilo, odv. iz Zagreba;
za ministra brez portfelja dr. Mihajla Konstantinovića, univ. prof., Belgrad;
za ministra za notranje zadeve Stanoje Mihalčiča, pomočnika bana;

Predsednik ministrskega sveta naj izvrši ta ukaz.

Dvorec Brdo, 26. avgusta 1939.

Pavle, s. r., dr. Radenko Stanković, s. r., dr. Ivo Perović, s. r., preds. ministrskega sveta Dragiša Cvetković s. r.

nuje in razrešuje kralj. Ban je odgovoren kralju in saboru. Vsak pismeni akt kraljevske oblasti v poslih Hrvatske banovine podpisuje ban in nosi zanj odgovornost. Sodna oblast v Hrvatski banovini izvršujejo sodišča. Njihove razsodbe in rešitve se izrekajo in izvršujejo v imenu kralja na podlagi zakona. Državi se zagotavlja nadzorstvo nad izvršitvijo ustave in državnih zakonov od strani banovinskih oblasti. Za rešitev sporov glede pristojnosti države in banovine in za ohranitev ustavnosti zakonov se bo ustanovilo ustavno sodišče.

6. Obseg pristojnosti in položaj Hrvatske banovine bo zajamčen s posebno ustavno odredbo, ki se ne bo mogla spremeniti brez pristanka te banovine.

7. Vlada bo izdala nove predpise o tisku, o združenjih, zborovanjih in dogovorih, o volitvah narodnih poslancev, kakor tudi o drugih stvareh, v kolikor je to potrebno za izvedbo narodnega sporazuma.

Dragiša Cvetković, s. r.
dr. Vladko Maček, s. r.

Senat in skupščina razpuščena

Brdo, 26. avg. AA. Z ukazom kraljevih namestnikov in na predlog predsednika vlade in notranjega ministra prenehajo veljati mandati vseh sedanjih senatorjev, ki so imenovani od kralja ali pa voljeni. Volitve senatorjev se bodo izvršile po predpisih zakona o volitvi senatorjev. — S kr. ukazom se bo določil dan sklicanja senata.

Brdo, 26. avgusta. AA.

V imenu Nj. Vel. Petra II., po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, so kr. namestniki na predlog notranjega ministra in po zaslišanju ministrskega sveta ter na podlagi čl. 32 in 116 ustave sklenili in odredajo:

Narodna skupščina, izvoljena na dan 11. decembra 1938, se razpusti.

S kraljevim ukazom se bo naknadno določilo, kdaj se bodo vršile volitve narodnih poslancev v vsej kraljevini za novo štiriletno skupščinsko dobo.

Z istim odlokom se bo določil tudi dan sklicanja novoizvoljene narodne skupščine.

Notranji minister naj izvrši ta ukaz.

Brdo, 26. avgusta 1939.

Notranji minister: Stanoje Mihalčič, l. r.
Preds. min. sveta: Dragiša Cvetković, l. r.

Dr. Subašić ban hrvatski

Brdo, 26. avgusta. AA. S kraljevim ukazom je bil na predlog ministr. predsednika imenovan za bana banovine hrvatske dr. Ivan Subašić.

Zagreb, 26. avg. b. Čim je bil imenovan za bana Hrvatske Ivan Subašić, dopisnik »Hrvatskega dnevnika« iz Karlova, je podal sledečo izjavo:

»Prevzemajoč banstvo po tisoč letih tako zedinjene Hrvatske, kakor je danes, ko čutim vse težke borbe in napore, ki jih je doprinesel hrvatski narod v preteklosti in sedanjosti za svojo svobodo in srečo, trepetam pred veliko nalogo, ki se mi nalaga z imenovanjem za bana zedinjene Hrvatske, vendar pa imam nezmojljivo vero v silo in moč mojega hrvatskega naroda. Hrvatski narod, ki je vedno pokazal svoje konstruktivne sile, bo z božjo pomočjo prišel v novo razdobje srečnega in svobodnega življenja.«

S kraljevim ukazom je imenovan za podbana hrvatske banovine dr. Ivo Krbek, vseučiliški profesor v Zagrebu.

Zagrebska vremenska napoved: Večinoma oblačno.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno vreme v vsej državi in bo od časa do časa deževalo. V zahodnih krajih in v gornjem Primorju se bo počasi nekoliko zjasnilo. Temperaturna bo malo padla.

Besedilo sporazuma s Hrvati

Ustanovi se »banovina hrvatska« iz primorske in savske banovine ter iz delov zetske, drinske in donavske banovine

Belgrad, 26. avg. AA. Smatrajoč da je Jugoslavija najboljši porok neodvisnosti in napredka Srbov, Hrvatov in Slovencev in z namenom, da se čim bolj zanesljivo in popolno obvarjejo javne koristi, sta se predsednik kr. vlade Dragiša Cvetković ter predsednik HSS in KDK dr. Vladko Maček lotila reševanja hrvatskega vprašanja ter se po daljših posvetih sporazumela v sledečem:

1. Treba je sestaviti skupno vlado. Ta vlada bo po pristanku merodajnih činilcev in na podlagi čl. 116 ustave izvršila ustanovitve hrvatske banovine, prenesla od države nanjo odgovarjajočo pristojnost in izdala politične zakone. Vlada bo v soglasju z merodajnimi činilci pripravila vse, kar je potrebno za preureditev državne zajednice.

2. Savska banovina in primorska banovina kakor tudi okraj Dubrovnik, Sid, Ilok, Brčko, Gradačac, Derventa, Travnik in Fojnica se bodo spojili v eno enoto, ki se bo imenovala Hrvatska banovina. Dokončni obseg hrvatske banovine se bo določil o priliki preureditve države. Pri tem se bodo upoštevale gospodarske, socialne, zemljepisne in politične okoliščine. Pri tej priliki se bodo izločili iz gori imenovanih okrajev, ki so pripojeni hrvatski banovini, občine in vasi, ki nimajo hrvatske večine.

3. Z novimi enotami, kakor tudi v državi bo zagotovljena enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor tudi enak postopek glede njihove udeležbe pri izvrševanju javne službe. Prav tako bo zagotovljena enakoprav-

nost sprejetih in priznanih veroizpovedi. Z ustavo se bodo zajamčile enake osnovne državljanske in politične pravice.

4. V pristojnost hrvatske banovine se bodo prenesli posli kmetijstva, trgovine in industrije, gozdov in rudnikov, gradb, socialne politike in narodnega zdravja, telesne vzgoje, pravosodja, prosvete in notranje uprave. Vsi ostali posli ostanejo v pristojnosti organov državne oblasti na vsem državnem ozemlju. Prav tako ostanejo v pristojnosti državne oblasti tudi posli, ki so posebnega pomena za splošne interese države, kakor n. pr. skrb za državno varnost, pobijanje protidržavne in rušilne propagande, izvrševanje policijske poročevalske službe, osiguranje javnega reda in miru. Za izdajanje državljanstva je pristojna banovina razen za izdajanje državljanstva v izjemnih primerih ter za odvzemanje državljanstva. — Rudarska zakonodaja in rudarska podjetja. Pri izdajanju rudarskih koncesij, ki zanimajo tudi narodno obrambo, bo postopala banovina v sporazumu z vojaško upravo. Če ne bi prišlo do sporazuma, odloča ministrski svet. — Gradnja in vzdrževanje državnih prometnih sredstev in ostalih državnih objektov. — Verske zadeve. — Mednarodni pravni promet. S tem, da se pravna pomoč v izvenspornih stvareh vrši direktno preko sodišč; zunanja trgovina kakor tudi trgovina med banovinami in ostalimi deli dr-

žave (edinstvo carinskega in trgovinskega področja); zakonodaja o merah in utežih, o zaščiti industrijske lastnine, o poslih zasebnega zavarovanja in zavarovanja z zavarovalnimi družbami; menično pravo, čekovno pravo, trgovsko pravo, konkurno pravo, obligacijsko pravo, pomorsko pravo in avtorsko pravo — predpisovanje kazni za prestopke proti predpisom o predmetih državne lastnine — postavljanje na zakonski način osnovnih načel prosvetne politike, kakor tudi osnovnih načel o krajevnih samoupravah — splošna načela menične prava in zavarovanja kakor tudi splošna načela vojaškega prava. Zaradi zagotovitve narodne obrambe se bo z jamčil vojaški upravi potreben vpliv na proizvodnjo in prometa. Vlada se bo lotila prenosa pristojnosti z države na hrvatsko banovino takoj po ustanovitvi te banovine. Da bi mogla uspešno izvrševati posle v svoji pristojnosti, se mora hrvatski banovini zagotoviti potrebna finančna samostojnost. Končne kompetence hrvatske banovine se bodo določile o priliki preureditve države.

5. Zakonodajna oblast v stvareh iz pristojnosti Hrvatske banovine izvršujeta kralj in sabor skupno. Sabor sestavljajo zastopniki, ki ga ljudstvo voli s splošnim enakim neposrednim in tajnim glasovanjem s predstavništvom manjšin. Upravno oblast v stvareh iz pristojnosti Hrvatske banovine izvršuje kralj preko bana. Bana Hrvatske banovine ime-

Uredba o ustanovitvi banovine Hrvatske

Brdo, 26. avg. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. po milosti božji in volji naroda kraljevine Jugoslavije predpisuje kr. namestniki na predlog ministrskega sveta in na podlagi čl. 116 ustave in da bi se s tem zagotovila udeležba Hrvatov in državnih življenju in s tem obvarovali javni interesi, sledečo uredbo o banovini Hrvatski:

I.

Ustanovitev banovine Hrvatske.

1. Saveka in primoreka banovina, kakor tudi okr. Dubrovnik, Šid, Ilok, Brčko, Gradacac, Derventa, Travnik in Fojnica se spoje v eno banovino pod imenom banovina Hrvatska. Sedež banovine hrvatske je v Zagrebu.

II.

Prenos pristojnosti na banovino Hrvatske.

Čl. 2. a) V pristojnost banovine hrvatske se prenašajo posli kmetijstva, trgovine, industrije gozdov, rudnikov, gradb, socialne politike in narodnega zdravja, telesne vzgoje, pravosodja, prosvete in notranje uprave. Banovina Hrvatska ostane pristojna za vse posle, ki spadajo po dosedaj veljavni predpisi v pristojnost banovin.

b) Vsi ostali posli ostanejo v pristojnosti organov državnih oblasti na vsem ozemlju.

c) Prav tako ostanejo v pristojnosti državnih oblasti tudi posli, ki so posebnega pomena za splošne državne interese, kakor so: 1. Skrb za državno varnost, pobijanje protidržavne in rušilne propagande, izvrševanje policijske poročevalske službe in zasiguranje javnega reda in mira. 2. Državljanstvo — za izdajanje državljanstva je pristojna banovina, razen za izdajanje državljanstva v izjemnih primerih in za odvzem državljanstva. 3. Rudarska zakonodaja in državna rudarska podjetja pri izdajanju rudarskih koncesij, ki zadevajo narodno obrambo, bo poslopala banovina v sporazumu z vojaško upravo. Če ne bi prišlo do sporazuma, odloča ministriški svet. 4. Gradnja in vzdrževanje državnih prometnih sredstev ter ostalih državnih objektov. 5. Verske zadeve. 6. Mednarodno pravni promet s tem, da se pravna pomoč v izvenspornih stvareh vrši neposredno preko sodišč. 7. Zunanja trgovina kakor tudi trgovina med banovinami in ostalimi deli države, edinstvo carinskega in trgovskega področja. 8. Zakonodaja o merah in utežih, o zaščiti industrijske lastnine, o poslih privatnega zavarovanja in o zavarovalnih družbah. 9. Menično pravo, čekovno pravo, trgovinsko pravo, komercialno pravo, obligacijsko pravo, pomorsko pravo, avtorsko pravo. 10. Predpisovanje kazni za prestopke proti predpisom o predmetih državne lastnine. 11. Postavljanje na zakonski način osnovnih načel prosvetne politike, kakor tudi osnovnih načel o krajevnih samoupravah. 12. Splošna načela delovnega prava in zavarovanja kakor tudi splošna načela vojnega prava. 13. Zaradi zavarovanja narodne obrambe se bo zagotavljal vojaški upravi potrebni vpliv na popriču proizvodnje in prometa. 14. Ministriški svet lahko prenese tudi druge posle državnih oblasti in ustanov v pristojnost banovine Hrvatske.

Čl. 3. a) Da bi mogla uspešno izvrševati posle v svoji pristojnosti, se mora banovina Hrvatska zagotoviti potrebna finančna samostojnost. Ta obstoji iz samostojnega zbiranja odrejenih dohodkov in porabi izdatkov, ki so predvideni s preračunom banovine.

b) Kateri viri oblike in vrste dohodkov bodo pripadli v pristojnost banovine hrvatske bo določeno s posebno uredbo.

c) Prav tako se bo s posebnimi uredbami rešilo vprašanje pripadnosti in razdelitev državnih skladov, imovine in dolgov.

d) S prenosom poslov iz pristojnosti države v pristojnost banovine se bodo prenesli v pristojnost banovine tudi odgovarjajoči krediti, ki so predvideni v državnem preračunu in letu 1939-40.

e) Za porabo tako prenesenih kreditov pripada banu popolna navedbena pravica.

f) V kolikor v državnem preračunu za 1939-40 predvideni krediti ne bi bili zadostni za banovino hrvatsko, se bodo odobrili naknadni krediti.

III.

Organizacija oblasti v banovini hrvatski

Čl. 4. a) Zakonodajna oblast v stvareh iz pristojnosti banovine hrvatske izvršujeta kralj in sabor skupno.

b) Upravno oblast v stvareh iz pristojnosti banovine hrvatske izvršuje kralj preko bana.

c) Sodno oblast v banovini hrvatski izvršuje sodišča. Njihove razsodbe in rešitve se izrekajo in izvršujejo v imenu kralja in na podlagi zakona.

Čl. 5. Vaak pišmeniti akt kr. oblasti v stvareh iz pristojnosti banovine hrvatske podpisuje ban in isti odgovorjajo zanj.

Čl. 6. a) Sabor sestavljajo zastopniki, ki jih narod evobodno voli s splošnim enakim neposrednim in tajnim glasovanjem. Tudi manjšine dobijo zastopnike.

b) Prvi volilni red, ustroj in poslovnik sabora se bo podpisal s kr. uredbo. Volilni red in ustroj sabora se lahko menjata s banovinskim zakonom, poslovnik pa z resolucijo sabora.

c) Narodni poslanci uživajo imunitetno pravico.

Čl. 7. a) Sabor se sklicuje s kr. ukazom in zaseda v Zagrebu.

b) Kralj ima pravico razpustiti sabor, toda ukaz o razpustu mora vsebovati ukaz za nove vo-

litve sabora. Ukaz o razpustu sabora soprodpisuje ban.

Čl. 8. a) Kralj imenuje in razreši bana s ukazom, ki ga soprodpisuje novoimenovani ban.

b) Pred prevzemom dolžnosti položi ban prisego na zvestobo kralju in spoštovanju zakonitosti.

Čl. 9. a) Do izdajanja banovinskega zakona o kazenski odgovornosti bana se bodo izvajali predpisi o ministriški odgovornosti s tem, da bana namesto narodne skupščine obtoži sabor in posebno banovinsko sodišče, ki ga sodijo trije svetniki stola sedmorice oddelka A in trije sodniki upravnega sodišča v Zagrebu pod predsedstvom predsedstva stola sedmorice oddelka A. Imenovane člane in potrebne namestnike volita imenovani telesi vsako leto.

b) Za škodo, ki jo povzroči ban državljanom s nezakonitim izvrševanjem službe, odgovarja banovina, banovini pa ban.

Čl. 10. a) Ban odloča končno v vseh vprašanih svoje pristojnosti in proti njegovim odlokom so dopustna pravna sredstva pod zakoniti pogoji samo na upravna in redna sodišča.

b) Vse sklepe o službenih odnosih banovinskih uslužbencev izdaja ban. To velja tudi za uslužbenca, ki so v državnem proračunu, pa izvršujejo posle, ki spadajo v pristojnost banovine. Sodniki kasacijskega sodišča, apelacijskih sodišč, upravnega sodišča, računskega sodišča in okrožnih sodišč, kakor tudi uradniki prve, druge in tretje položajne skupine se postavljajo ter napredujejo s kraljevim ukazom.

c) Vsa policijska služba na celotnem področju banovine je podrejena banu.

Čl. 11. a) Administrativne spore v stvareh iz pristojnosti banovine Hrvatske rešuje upravno sodišče v Zagrebu dokončno. Na upravno sodišče v Zagrebu prehajajo v pogledu istih stvari vse tiste pristojnosti državnega sveta, ki so mu odrejene s posebnimi predpisi.

b) Predsednik ministrskega sveta, oziroma od njega pooblaščen organ lahko predloži v zakonom roku tožbo na upravno sodišče v Zagrebu, kadar je s aktom bana ali katere druge banovinske oblasti, ki je predmet rešila, končno prekršen državni ali banovinski zakon na škodo splošnih državnih interesov.

c) Računsko kontrolo v vseh stvareh iz pristojnosti banovine Hrvatske izvršuje samostojno in končnodelavno posebno računsko sodišče.

Čl. 12. Ustroj banovinske oblasti, prenova upravnega sodišča in ustroj računske kontrole se

bo predpisal s kraljevim uredbami, ki bodo predložene v zakonjenje saboru, čim se bo esotal.

IV.

Ustavno sodišče in nadzorstva

Čl. 13. a) Za oceno ustavnosti zakonov in sporov glede pristojnosti med državo in banovino hrvatsko je pristojno ustavno sodišče.

b) Ustroj in postopek tega sodišča bo predpisan s kraljevo uredbo.

Čl. 14. V tistih zadevah, za katere je država pristojna in sicer samo za izdajanje zakonov, lahko osrednja oblast izda splošna navodila banovini za izvedbo teh zakonov. Zaradi nadzorstva nad izvrševanjem teh zakonov po banovinskih organih more osrednja oblast poslati svoje organe banovinski oblasti in le z njenim pristankom ter nižjim oblastem. Banovinske oblasti so dolžne na zahtevo osrednje oblasti odstraniti nepravilnosti, ki so jih naredile pri izvedbi državnih zakonov. V primeru nesporazuma more država kakor tudi banovina zahtevati odločbo ustavnega sodišča.

V.

Zaključne odredbe

Čl. 15. a) Ministriški svet je pooblaščen, da takoj izda potrebne predpise in vse potrebne ukrepe za izvršitev te uredbe.

b) Tiste odredbe za izvršitev te uredbe, s katerimi se menja in uklinjajo obstoječi zakoni, bodo izdane s kraljevskimi uredbami.

c) V veljavi ostanejo vsi obstoječi predpisi, dokler se po pristojni poti ne izmenjajo.

d) Do dneva sestanka sabora more kralj izdajati uredbe o stvareh pristojnosti banovine hrvatske. Te uredbe se morajo naknadno predložiti saboru v potrditev.

e) Ban je pooblaščen, da z naredbami ukrene vse, kar je potrebno za izvajanje uredb, ki so bile izdane po predhodnih točkah tega člena.

Čl. 16. Ta uredba dobi obvezno moč s dnem, ko je objavljena v Službenih novinah.

Uredba o razširitvi predpisov za hrvatsko banovino na ostale banovine

Belgrad, 26. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja po milosti božji in volji naroda kraljevine Jugoslavije predpisuje kr. namestniki na predlog ministrskega sveta in na podlagi čl. 166 ustave sledečo uredbo o razširitvi predpisov uredbe o Hrvatski banovini na ostale banovine.

Čl. 1. Predpisi uredbe o hrvatski banovini s dne 26. avgusta 1939. leta se morejo s kraljevim uredbami razširiti tudi na ostale banovine. Pri tej priliki se morejo banovine spajati kakor se

na splošno tudi njihov ozemeljski obseg more spreminjati.

Čl. 2. Ta uredba dobi obvezno moč s dnem, ko je objavljena v Službenih novinah.

Volilni zakon ukinjen. Ostali politični zakoni se lahko spremenijo s ministriško uredbo

Brdo, 26. avg. AA. V imenu Nj. Vel. Petra II. po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, predpisuje kr. namestniki na predlog notranjega ministra in po zaslišanju ministrskega sveta na podlagi čl. 116 ustave sledečo uredbo o političnih zakonih.

Čl. 1. Ukinja se zakon o volitvah narodnih poslancev s dne 10. septembra 1931. leta s vsemi svojimi poznejšimi spremembami in dopolnitvami. Pooblašča se ministriški svet, da izda uredbo z zakonsko močjo o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino.

Čl. 2. Pooblašča se ministriški svet, da s uredbami z zakonsko močjo spremeni zakon o tisku, o združenjih, zborovanjih in dogovorih, kakor tudi ostale politične zakone.

Čl. 3. Ta uredba dobi obvezno moč s dnem, ko je objavljena v Službenih novinah.

Ministri pri dr. Korošču

Begunje, 26. avgusta.

Danes so predsednika senata g. dr. Antona Korošca na Begunjah obiskali predsednik vlade Dragiša Cvetković, gradbeni minister dr. Miha Krek, minister za gozdove in rudnike Džaler Kulenović, prometni minister ing. Beslić, vojni minister general Milan Nedić, minister za ljudsko telesno vzgojo Tomić ter se z njim delj časa razgovarjali.

Predsednik vlade Cvetković in dr. Maček odlikovana

Brdo, 26. avgusta. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik je blagovolil odlikovati predsednika ministrskega sveta Dragiša Cvetkovića z redom Bellega orla 1. stopnje.

Brdo, 26. avgusta. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik je blagovolil odlikovati podpredsednika ministrskega sveta dr. Vlado Mačka z redom Bellega orla 1. stopnje.

Veselje na Hrvatskem

Zagreb, 26. avg. b. Vest o organiziranju hrvatske banovine je bila sprejeta v Zagrebu in v vseh hrvatskih mestih z največjim navdušenjem.

Poskus prevrata v Čile

Santiago de Čile, 26. avg. AA. DNB: Včeraj zjutraj se je raznesla vest, da je proti vladi počil vojaški upor. Notranji minister Alfonso je razglasil po radiu, da sta general Jarrera in Ibanez skušala uprizoriti preobrat. Ostala armada, mornarica in policija so pa na strani vlade. Nato so uradno razglasili, da je general Jerrera aretiran in uporniški poskus popolnoma zaduščen.

Ostala politična poročila glej na 8. strani

Premestitve učiteljstva

Belgrad, 26. avg. m. Z odlokom prosvetnega ministra so premeščeni naslednji učitelji in učiteljice: Kunej Danila iz Jurklostra k Sv. Petru, okraj Celje, Znidar Vincenc od Sv. Miklavža v Olšev, Polokar Rafaela iz Olševa v Radeče pri Zidanem mostu, Toreli Janko iz Bučke na Zidani most, Toreli Marija iz Bučke na Zidani most, Čekada Miroslav od Sv. Lenarta k Sv. Marijeti (Laško), Lapajne Janez iz Zamosja v Beltince, Koželj Vida iz Banjaluke na Krko (Litija), Laznička Anton od Sv. Jerneja v Cven pri Ljutomeru, Pepelnak Ivan od Sv. Marka na Tezno pri Mariboru, Pepelnak Alojzija od Sv. Marka v Mariboru, Rejk Elizabeta iz Fokovec v Krog, Drobnič Marija od Sv. Ruperta v Krog, Bavda Milica iz Grincev k Sv. Florjanu (Slov. Konjice), Gale Ana iz Leskoveca v Sevnico, Eržen Eleonora iz Bevk v Ligojno, Kete Antonija iz Ligojne v Bevke, Medved Martina iz Zavodna v Toplice pri Litiji, Krajačič Irena iz Grabra (Jastrebarsko) v Radatoviče, Mohorko Marija od Sv. Duha v Polensak, Soukal Marija iz Vel Gabra v Zelenike, Grasanović Marija iz Nakla v Trne (Lendava), Suštar Marija iz Hrastnika k Sv. Lovrencu (Ptuj), Majerholt Rozalija iz Rečice v Mozirje, Demšar Helena od Sv. Lenarta na Matenški vrh, Eržen Pavlina iz Skočjana v Radeče, Tavčar Angela iz Kranjske gore na Jesenice, Vetrar Marta iz Ravne v Blanco, Nepuzdan Henrika od Sv. Duha v Blanco, Tomine Ivana iz Sebe v Globoko, Lokovešek Ivan iz Frama v Podsedro, Kastelic Ivan iz Senogave k Sv. Antonu, okraj Brežice, Kastelic Ljudmila isto, Lomšek Gabriella iz Prevorja v Griže pri Celju, Kmet Silvestra iz Škal v Rtno, Veršek Stanislav iz Galicije pri Celju v Gozd pri Kamniku, Keber Cecilija iz Velike Kostivnice v Litijo, Torkar Marija iz Tišine v Preserje, Ritonja Emilija iz Fičincev v Tišino, Andolšek Nada iz Dobrne v Mirno peč, Soljar Hermina od Sv. Ruperta v Goranje Sušice, Lilija Bogomil iz Rovt v Dolž, okraj Novo mesto, Novak Terezija iz Globodola v Mirno, Koprivec Valerija iz Ravne k Sv. Marku, okraj Ptuj, Sinkovec Emanuel iz Loke v Ravne pri Slovenjgradcu, Sinkovec Ana iz Vidovca v Ravne, Kalan Marija iz Zapotoka v Bukovico, okraj Škofja Loka, Kavar Janez od Sv. Antona v Poljane, okraj Škofja Loka, Kavar Albina isto, Regvard Janko od Sv. Petra, okraj Šmarje v Pištajnu, Vrečko Marta isto, Barle Nikolaj iz St. Jerneja v Mokronog, Lampič Ivan v Martin-vrha, okraj Škofja Loka v Križe, okraj Kranj, Lampič Antonija isto, Sepec Kristina od Sv. Tomaža k Sv. Lovrencu, okraj Ptuj, Sue Eleonora iz Reke v Trbovlje, Serona Vinko iz Zavodna, k Sv. Marku, okraj Ptuj, Primožič Rudolf od Sv. Marka v Zavodno, Primožič Marija isto, Boje Bogomila iz Podbrezja k Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani, Stukelj Ana iz Kozjeva v Škofjo Loko.

Osebnosti

Belgrad, 26. avg. AA. S kraljevim ukazom so povišani za šefa oddelka državne bolnišnice za ženske bolnišnice v Ljubljani v 4-1 dr. Alojzij Zalokar; za asistenta drž. bolnišnice za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani v 7. skupini dr. Ivan Kanoni; za sekundarja na drž. bolnišnici v Ljubljani dr. Stefanija Dirjak; za sekundarja na drž. bolnišnici za duševne bolezni v Ljubljani dr. Božidar Magajna.

Evropska napetost v svitu „malih dogodkov“

Berlin, 26. avgusta. AA. DNB. Ker je britanska vlada pozvala britanske trgovske ladje, naj ostanejo, odnosno naj se vrnejo v britanska pristanišča, je nemška vlada dala nalog nemški trgovinski mornarici, naj svoje ladje zadrži, odnosno naj se vrnejo v nemška pristanišča.

Berlin, 26. avg. AA. DNB. Lufthansa je od včeraj popoldne ukinila letalski promet na vseh svojih mednarodnih linijah.

London, 26. avgusta. AA. Stefani: Šef tiskovnega urada pri nemškem veleposlaništvu v Londonu Hess in dopisnik »Deutsches Nachrichten Bureau« sta odpotovala z nekim danskim letalom v Nemčijo. Osebe letalske družbe Imperial Airways, ki je danes zjutraj prišlo v službo, je prejelo obvestilo, da mora v službi ostati neprenehoma 24 ur.

London, 26. avgusta. AA. Stefani: Iz Windhoka (angleška južnozahodna Afrika) poročajo, da je angleška policija vdrla v prostore nemške prekoceanske agencije ter zaplenila inventar, prostore pa zapečatila.

London, 26. avgusta. AA. Havas. Nemško poslanstvo v Londonu je pozvalo nemške državljane, naj takoj zapuste Veliko Britanijo.

London, 26. avgusta. AA. Havas. Ministertvo za ptt je snočil izdalo uradno sporočilo, da telefonska zveza med Veliko Britanijo in Nemčijo ni prekinjena.

Ottawa, 26. avgusta. AA. Havas. Reuter je izvedel, da je vojni minister Mackenzie izjavil, da je kanadsko vojaško letalstvo dobilo nalog, naj bo pripravljeno v svojih vojnihi oporiščih.

London, 26. avgusta. AA. Havas: Stevilne letalske tekme, ki bi morale biti 2. septembra, so odpovedane. Med drugim je odpovedana tudi letalska tekma za kraljev pokal.

London, 26. avgusta. AA. DNB: Zunanji minister Halifax je sprejel ob 10.30 romunskega poslanika na angleškem dvoru.

Washington, 26. avgusta. AA. Reuter. Predsednik Roosevelt je poslal belgijskemu kralju kablagram s sporočilom, da se USA pridružuje pobudi belgijskega vladarja.

Washington, 26. avgusta. AA. Reuter. Zunanje ministertvo potrjuje vest, da je vse pripravljeno za izselitev ameriških državljanov iz Evrope, če bi počila vojna.

Rim, 26. avg. b. V tukajšnjih službenih krogi zatrjujejo, da se bo v teku nekoliko ur raz-

čistilo, če je intenzivna diplomatska delavnost uspeša, da se odvrne vojna nevarnost.

Pariz, 26. avgusta. AA. Stefani: Poročajo, da je bivši sovjetski veleposlanik v Sofiji Razkolnikov, ki se je bil umaknil v Francijo, nenadno duševno obolel.

Varšava, 26. avgusta. AA. Poljske oblasti so poslale v koncentracijsko taborišče v Berezo več varšavskih trgovcev zaradi špekulacije in neupravičenega navijanja cen proizvodov, ki so neobhodno potrebni. Večina nemških državljanov, ki so bili nastanjeni na Poljskem, pa je danes zjutraj odpotovala v Nemčijo.

Varšava, 26. avgusta. AA. Reuter: Poljski zunanji minister Beck je sprejel dopolne veleposlanike Velike Britanije, Francije, Združenih ameriških držav in Romunije.

Gdansk, 26. avgusta. DNB: Preteklo noč je bil že ustavljen letalski promet z Gdanskom in Vzhodno Prusijo, danes pa je ustavljen tudi pomorski promet z Gdanskom.

Johannesburg, 26. avgusta. AA. Vlada južnoafriške unije je izdala celo vrsto ukrepov zaradi izrednih dogodkov. Posebno obsežne ukrepe je izdala v krajih ob morski obali.

Carigrad, 26. avgusta. AA. Reuter. Britanski poslanik je včeraj obiskal francoskega poslanika in se dolgo z njim razgovarjal. Nato je francoski poslanik obiskal ministra Saradzoga, ki je imel pred tem eno uro dolg razgovor s sovjetskim poslanikom.

Haag, 26. avgusta. AA. Havas. Včeraj je izšel dekret, ki prepoveduje tujim vojnim ladjam dostop v evropske holandske teritorialne vode. Odlok stopi takoj v veljavo.

Bruselj, 26. avg. AA. Havas. Za danes zjutraj je sklicana izredna seja belgijske vlade. Če bo mednarodni položaj to zahteval, bo vlada sklicala parlament.

Bruselj, 26. avgusta. AA. Reuter: Odpravnik poslov angleškega veleposlaništva je imel konferenco z nekaterimi višjimi uradniki belgijskega zunanjega ministrtva.

Carigrad, 26. avgusta. AA. Reuter. Turško vojno ministertvo je izdalo nalog, da se ima več letnikov rezervistov prijaviti 1. septembra svojim poveljstvom.

Malta, 26. avgusta. AA. DNB. Snočil je dobil guverner Malte sporočilo, da sme prepovedati izvoz nekaterih blaga, predvsem živeža. Uradno poročajo, da je Malta preskrbljena z vsem potrebnim za več mesecev.

Cherbourg, 26. avg. AA. Reuter. Ladja nemške pomorske proge Hamburg—Amerika »Hansac« je dobila snočil nalog, da naj se vrne v Nemčijo. Ladja je imela kreniti v Ameriko. Vsi potniki so se izkrcali in vrnili v Pariz.

Novi vpoklici v Franciji

Pariz, 26. avg. AA. Havas: Poklicani so pod orožje oni, ki imajo mobilizacijske objave št. 1, 5 in 6 na vsem ozemlju Francije.

Francoski poslanik v Moskvi hiti v letalu v Pariz

Pariz, 26. avg. AA. Havas: Poročajo, da bo francoski veleposlanik v Moskvi Naggyar na poziv zunanjega ministra Bonnetja takoj odpotoval z letalom iz Moskve v Pariz na konferenco z Bonnetom. Pri tej priliki mu bo podal poročilo v zvezi s sklenitvijo nemško-sovjetske nenapadalne pogodbe. V dobro obveščenih krogih poudarjajo, da ne gre za odločitev francoskega veleposlanika Naggyara, pač pa za normalni sestanek med njim in ministrom Bonnetom.

Praske na poljsko-nemški meji

Varšava, 26. avg. AA. Pat: Danes ob šestih zjutraj je bil v okraju Mlava med opravljanjem službe ubit kaplar obmejne straže Feliks Gzowski, obmejni stražnik Adalbert Višnjewski pa je bil ranjen v glavo in trebuh. Dogodek se je odigral 200 m proč od meje na poljskem ozemlju. To dejanje so izvršili nemški vojaki, ki so čez mejo streljali iz gozda. Ranjenega obmejnega stražnika so prepeljali v bolnišnico v Mlavo.

Varšava, 26. avg. AA. Pat: Zunanji minister Beck je včeraj sprejel poslanika USA, nato pa angleškega in romunskega poslanika Franasovića, ki se je pri tej priložnosti poslovil od Becka. Dalje je Beck sprejel madžarskega poslanika.

Varšava, 26. avg. AA. Pat: Namestnik zunanjega ministra Szembök je včeraj po vrsti sprejel francoskega poslanika Noela, angleškega po-

slanika Kennarda in romunskega poslanika Franasovića.

Leov, 26. avg. AA. Pat: Glavni odbor ukrajinske nacionalne stranke je podal izjavo, v kateri poziva ukrajinski narod, naj zavrne vse poskuse iz tujine, ki hočejo zasejati zmedo v ukrajinski narod in mu podtakniti vlogo razdiralcev države. Odbor proglašja v imenu vsega ukrajinskega naroda zvestobo poljski republiki. Prav tako poudarja, da bo ukrajinski narod izpolnil dolžnost do svoje vlade in dal svojo kri in premoženje.

Newyork, 26. avg. AA. Pat: Poljski državljani, živeči v USA, se v množičnih javljanja na poljskem poslanstvu in na poljskem konzulatu v Ameriki ter se vpisujejo v sezname poljskih vojakov. Prav tako se je prijavilo tudi mnogo ameriških državljanov v poljsko vojsko. Konzulat dobivajo tudi mnogo pozdravnih brzojav, ki izražajo občudovanje Poljske do njeneza zadržanja.

LJUBLJANA

Narodno gledališče v Ljubljani

Razpis abonmaja za sezono 1939-40

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje abonma za novo sezono in vabi vse sloje, da se prijavijo za stalne in redne obiskovalce našega gledališča.

Predstave v sezoni so razdeljene na abonmaje: premijski abonma, stalni abonma Sreda, stalni abonma Četrtek, abonma red A in red B.

Abonmaja A in B imata predstave v vseh dneh razen nedelj in praznikov, premijski abonma dobi vse premiere, abonmaja Sreda in Četrtek pa imata predstave stalno ob sredah oziroma četrtkih.

Abonma je veljaven za 38 predstav: 20 dram-skih in 18 opernih oziroma operetnih.

Prijave za abonma se sprejemajo v veži dramskega gledališča od ponedeljka 4. do sode 16. septembra dnevno od 10-12 in od 15-17.

Abonentom lanske sezone so rezervirani njihovi sedeži do sode 9. septembra popoldne. Od ponedeljka 11. septembra se ne bodo rezervirali lanskim abonentom nobeni sedeži več in bodo vsa razpoložljiva mesta na razpolago novim interesentom.

Cene stalnih abonmajev Sreda in Četrtek ter Premierskega abonmaja so za 10% višje od abonmajev A in B, vendar so zelo nizke, saj uživa abonent v razmerju z dnevnimi cenami velik popust.

Abonma se plačuje v 10 zaporednih mesečnih obrokih, prvi obrok pri vpisu.

Cene abonmaja:

Loža v parterju: 10 obrokov po 280 din, za državne in samoupravne uradnike 230 din. Loža v I. redu št. 1-5 280 din, uradniška 230 din. Loža I. reda št. 6-9 320 din, uradniška 260 din. Parterni sedeži: I. vrsta 85 din, uradniška 70 din; II.-III. vrsta 80 din, uradniška 66 din; IV.-VI. vrsta 74 din, uradniška 60 din; VII.-IX. vrsta 66 din, uradniška 54 din; X.-XI. vrsta 56 din, uradniška 44 din; XII.-XIII. vrsta 50 din, uradniška 44 din. Balkonski sedeži: I. vrsta 58 din, uradniška 48 din; II. vrsta 50 din, uradniška 40 din; III. vrsta 42 din, uradniška 32 din. Balkon, stranski: I. vrsta 50 din, uradniška 44 din, II. vrsta 35 din, uradniška 30 din. Galerijski sedeži: I. vrsta 32 din, uradniška 25 din; II.-III. vrsta 28 din, uradniška 22 din, IV.-V. vrsta 23 din, uradniška 18 din.

Drama bo uprizorila tekom sezone dela iz tega repertoarnega načrta: slovenska dela: Medved: Kacijanar, Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski, Finžgar: Naša kraj. Poleg teh eventualno nova dela, ki jih bodo avtorji do začetka sezone ali v teku sezone predložili, ako bodo odgovarjala repertoarnim zahtevam Narodnega gledališča. — Srbohrvatska dela: Plavci: Voda s planine, Murat-Begović: Na bojem potu, Iz drugih slovanskih literatur: Tolstoj: Moč teme, Gogolj: Revizor, Čehov: Tri sestre, Dostojevski: Idiot, Langer: Stevilka 72. Klasični: Sophokles: Antigona, Shakespeare: Kakor vam drago in Koriolan, Lope de Vega: Pametna norica, Goethe: Edmont, Scribe: Kozarec vode, Iz literatur drugih narodnosti: Mauriac: Asmodee, Shaw: Hudčev učenec, Anderson: Elizabeta, Alvenson: Abrahamova daritev. Poleg tega bo repertoar upošteval tudi moderne igre veselega in resnega značaja, kakor so n. pr. Bergmann: Markurell, Borgova: Na prisojni strani, Herceg: Severna lisica, Cassella: Smrt na dopustu, Gehri: Sesto nadstropje.

Opera bo črpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovanskih del: Bravničar: Hlapec Jernej, Mirk: Rajamaj, Konjovič: Košana, Krička: Strah na gradu, Novak: Signorina Juventa in Nikotina (baleta), Cajkovski: Jolanta in Ščelkunčik (balet). Dalje so na repertoarju: Mozart: Figarova svatba, Bizet: Carmen, Iber: Le roi d'Yvetot, Massenot: Le jongleur de Notre Dame, Cilea: Adriana Lecouvreur, D'Albert: Nižava, Goldmark: Cvrček za pečjo, Sabska kraljica, Wagner: Lohengrin, Tannhäuser. Opereta bo izvajala: Frimel: Rose Marie, Lehar: Friderika, Škrjančkov gaš Lumpacij vagabund.

ŠE JE ČAS...

Žrebanje srečk rejcev malih šivall se vrši končnojavno 10. IX. 1939

I Gg. kateheti ljubljanskih meščanskih in ljud-skih šol imajo v petek, 1. septembra v alozijski kapeli ob 8. sv. mašo, ki jo opravi prevz. gospod škof. Po sv. maši »Pridi sv. Duha!«

I Kat. društvo rokodelskih pomočnikov sporo-ča žalostno vest, da smo izgubili svojega dobrega tovariša in prezasluznega bivšega podstarostu g. Milana Puca. Vabimo vse člane in prijatelje društva, da se udeležijo pogreba danes popoldne ob petih. Pogreb pojde iz mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Prosimo, da pridejo vsi gg. peveci in zapoje nepozabnemu pokoj-nemu tovarišu žalostinke. Prezaslužnega člana našega društva priporočamo v molitev in v blag spomin.

Zahvala. Za vse čestitke k najinemu jubileju, ki sva jih prejela od mnogoštevilnih prijateljev in znancev, se prav iskreno zahvaljujemo. Bog naj vsem povrne! Alfonz in Roza Skof.

I Na drugem mestu pričujemo razpis abon-maja Narodnega gledališča v Ljubljani za sezono 1939-40, katerega nam je poslala gledališka uprava. K razpisu pripominjamo, da se Uprava pogaja z bivšim članom ljubljanske drame g. Zvonimirom Rogozom za enomesečno gostovanje v naši drami in sicer meseca novembra. G. Rogoz Zvonimir bi nastopil v Dostojevskemu drami »Idiot« in še v enem delu. Tudi operno vodstvo se pogaja z raz-

Očesni specialist dr. R. BASSIN

Ljubljana, Gledališka ulica 4
zopet redno ordinira.

Docent dr. Cholewa Josip zopet redno ordinira

Dr. EGON BASSIN — zobozdravnik
zopet redno ordinira
Ljubljana, Gledališka ulica 4. — Telefon 28-98.

Dr. Franc Brandstetter od 29. avg. do 3. sept. ne ordinira

nimi odličnimi našimi pevci, ki delujejo izven Ljubljane, za stalna gostovanja. Abonma se bo začel sprejemati v ponedeljek, 4. septembra. Cene iste kakor v minuli sezoni, prav tako tudi število abonma predstav in redi abonmanov.

I Nočni častilci presv. Zakramenta imajo v stolnici celodnevno čiščenje v noči od 31. avgusta na 1. september Vsako uro od 9 zvečer do 4 zjutraj se bodo opravljale molitve 3. in 11. ure. Može in mladeniči vjudno vabljeni! Posebno pri-poročamo udeležbo pri nočnih urah od 11 do 3.

I Iz banovinskega Mladinskega doma v Kaštel Stališču se vrnejo deklice v Ljubljano z dolet-jkim vlakom (preko Karlova in Novega mesta) dne 1. septembra ob 8.45 zjutraj. Prosimo svoje otrok, da jih pričakujejo na gl. kolodvoru.

I Poldnevni izlet na Dobrovo priredi križan-ska moška kongregacija prihodnjo nedeljo, dne 3. septembra. Odhod izpred Igrišča na Rinski vsti ob pol ene popoldne.

Poleti v vsako gospodinjstvo

Slamičeve mesne in sadne konzerve

I Statisti, ki so pripravljeni sodelovati v novi sezoni v našem gledališču, predvsem v drami, naj se javijo v nedeljo, dne 27. t. m. med 10. in 11. uro v dramskem gledališču.

I Zobozdravnik dr. Rodoschegg zopet ordinira.

I Vpisovanje na »Slogin« glasbeni šoli bo od 1. septembra dalje vsak delavnik od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure v šolski pisarni Pražakova ulica št. 19 (Ljubljanski dvor). Šola poučuje: solo-petje, klavir, gosli, violo, čelo, kontrabas, flavto, klarinet, oboe, trompeto, rog, pozavno, kitaro — po potrebi tudi druga glasbila — in teoretične predmete. Goji tudi komorno glasbo, orkestralno igro in mladinsko zbornjo petje.

I Pevsko društvo »Slavec obvešča vse svoje člane (i-ice), da se pričnejo redne pevske vaje v petek, dne 1. septembra v društvenem lokalu, Hotel Metropol (Miklič). Istotam se sprejemajo tudi novi pevci in pevke. Odbor.

I Promenadni koncert. Turistični odbor za mesto Ljubljana priredi v ponedeljek, dne 28. avgusta od 19-20 promenadni koncert v »Zvezdi«.

Koncert bo izvajala godba Narodnega št. glasbe-nega društva »Slogac« pod vodstvom kapelnika g. Herberta Svetela. Koncert se vrši ob lepem vre-menu.

Državno priznana trgovsko učilišče

CHRISTOF OV UČNI ZAVOD

Ljubljana, Domobrnska cesta 15

S PRAVICO JAVNOSTI

Zavod je organiziran kot redna enoletna trgovska šola. Izpričevalo o zaključnem izpitu velja kot dokaz sposobnosti za pisarniške poklice v raznih go-spodarskih podjetjih in tudi kot dokaz dovršene učne dobe ter pomožniške prakse v trgovski obrti. Zavod je potrjen od ministrstva in ima pravico javnosti (rodbinske doklade, železniške ugodnosti). NAJVEČJI IN NAJMODERNEJŠI ZAVOD TE VRSTE V DRŽAVI. NOVO SOLSKO POSLOPJE Edinstvena strojeopisnica s 50 pisalnimi in račun-skimi stroji. Specialne učilnice za praktične pi-sarniške in knjigovodske vaje. — Šolnina zmer-na. — Šolska izvestja in novi ilustrirani prospekti brezplačno na razpolago.

VPISOVANJE

se vrši vsak dan dopoldne in popoldne ob obi-čajnih uradnih urah.

I Vrnitev mestnih počitniških kolonij. Kolo-nija se vrne iz Gaberka v Poljanski dolini v to-rek 29. avgusta ob 15 pred Mestni dom, kolonija iz Metlike se pa pripelje v sredo 30. avgusta ob 20.30 na glavni kolodvor. Opozarjamo starše, naj gotovo pridejo po svoje otroke na določen kraj o pravem času.

I Ameriški rojaki so odpoštovali nazaj čez lužo. Letošnje poletje nas je zaradi napetih razmer v Evropi obiskala le bolj majhna skupina rojakov, ki so se izselili v Združene ameriške države. Pre-bili so čestitnice pri nas in se pred nedavnim zo-pet vrnili nazaj. Le nekaj poedincev je ostalo še pri nas, vendar se bodo tudi ti v kratkem vrnili v Ameriko.

Vedeli smo! — peč! Rupena-Lutz, Ljubljana VII. Telefon 32-52.

I Gasilska četa Spod. Šiška priredi danes (v primeru slabega vremena 3. septembra), na Kos-lerjevem vrtu nasproti pivovarne Union veliko za-bavo združeno s tradicionalnim sečenjem prvo-vrstnega po receptu rejeneja konjarja, ki bo v elast vsakemu gostu. Preskrbljena je dobra kap-ljica. Igra vojaška godba 40 pešpolka Triglavske-ga. Začetek ob 15 popoldne. Ne zamudite prilike.

I Na državni I. deški meščanski šoli v Ljubljani-Prule bodo popravni izpiti v torek, 29. av-gusta; prično se ob 8 Vpisovanje za prihodnje šolsko leto bo v dneh 1., 2. in 3. septembra, vsak-krat od 8-12. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasa v veži šolskega poslopja in iz navodila v »Izvestju« te šole za šolsko leto 1938-39.

I Uprava kina Uniona sporoča, da bodo od da-najšje nedelje naprej redne popoldanske predstave tudi ob 15. S tem je uveden zopet stari red nedelj-skih predstav, in to ob 15, 17, 19 in 21. lšti vrstni red predstav velja tudi za praznike.

I Sadjarji in vrtnarji za avtobusni poučni izlet iz Ljubljane na Grm in v Pletenje, ki ga priredi Sadjar-ska in vrtnarska podružnica Ljubljana-Bežigrad, je še nekaj mest praznih. Izlet bo v nedeljo, 3. septembra. Več se poizve do srede, 30. t. m. pri druženem taj-niku Lukežu Rudolfu, Tyrseva cesta 99. Izleta se lahko udeležijo vsak sadjar in ljubitelj lepega vrta z rodbin-skimi člani, četudi ni član kake podružnice. Vožnja šja in nazaj 40 din.

I Drž. učiteljska šola v Ljubljani. 1. Vpisova-nje v otroški vrste bo dne 5. septembra od 9 do 12 v pritličju na ženski strani šolskega poslopja. Starši vpišejo lahko 4 leta stare dečke in deklice. Druga navodila dobijo starši pri vpisovanju od razredne učiteljice. — 2. Vpisovanje v I.-4. raz-red deške in dekliške vadišnice bo dne 5. sep-tembra v vadišniški učilnici. Zgajati se morajo tudi oni učenci(ke), ki so bili v juniju sprejeti v 1. razred. V svojih razredih bodo dobili učenci in učenke navodila za novo šolsko leto. — 3. Vpi-sovanje v I.-V. letnik učiteljske šole bo tudi v torek, 5. septembra od 9-12. Pri vpisu je treba predložiti zadnje letno izpričevalo in davčna potrdila za odmero šolnine. Davčno potrdilo mora predložiti vsak učenec(-ka), tudi če ne plača šol-nine. Enako se morajo vpisati v I. razred oni učenci(-ke), ki bodo po zdravniškem pregledu in izpitih sprejeti v I. razred, kdor je sprejet, s tem še ni vpisan. Učenke naj se vpišejo v I. e. razred, učenec pa bo 5. sept. pred 9 razglašen, v ka-teri oddelek naj se vpišejo. Pri vpisu mora vsak

3. septembra

od 13. do 18. ure vsi v

POSTOJNSKO JAMO

Velika podzemna veselica

Prijave se sprejemajo pri PUTNIKU v Ljubljani, Tyrseva cesta 11. — Telefon št. 24-72. — Pojasnila: ENIT, Tera-zije 16, Beograd, in vse potovalne pisarne.

plačati v gotovini običajne šolske takse, 20 din za zdravstveni fond itd., na novo pa mora še vsak na temelju § 42. finančnega zakona za 1939-40 plačati 10 din v fond dijaških knjižic. Druga na-vodila so objavljena na zavodovi oglašni deski.

I Samo še teden dni nas loči od tombole Pro-čevnega društva Ljubljana-Moste, ki bo v nede-ljo 3. septembra ob 15 poleg cerkve sv. Družine v Mostah. Zato pohitite z nakupom tombolskih tablic. Za 3 din spalnica, šivalni stroj, 9 koles, voz drv, vreča moke, moška obleka itd. Oglejte si razstavo glavnih dobikov v Ljudskem domu v Mostah. Tablice dobite v trafiki g. Resnika na Zaloški cesti, ga. Fojske, Ciglarjeva ul. in ge. Kobal, Ob Zeleni jami.

Modistka

Gusti Šinkovec roj. Goplak

se priporoča cenj. damam za vsa športna in elegantna dela

LJUBLJANA, CIGALETOVA 3 — pritličje v advokatski zbornici - poleg sodnije

I Vpisovanje v šolo Glasbene Matice. Starši, ki žele, da bi bili njihovi otroci v bližnji bodoč-nosti sprejeti v državno Glasbeno srednjo šolo, se opozarjajo, da je po uredbi o umetniških šolah z dne 9. avgusta 1939 nižja šola bivšega drž. konser-vatorija za novostopivše gojence ukinjena. Vstop v državno glasbeno srednjo šolo, ki ima veljavo popoldne srednje šole, pa je mogoč le na podlagi uspešno opravljenega sprejemnega izpita. Vso za sprejemni izpit predpisano teoretično in praktično glasbeno predzobrazbo pa ei morejo gojenci naj-lajše in zanesljivo pridobiti v šoli Glasbene Ma-tice. Vpisovanje v šolo Glasbene Matice bo od 1. do 4. septembra v šolski pisarni Gosposka uli-ca 8-I.

01. seveda — peč!

Tov. Lutz, Ljubljana - Šiška, Beljaška 4.

I Vpisovanje v državno glasbeno srednjo šolo (konservatorij) bo od 1. do 15. septembra za gojen-ce, ki so posejali državni konservatorij v šolskem letu 1938-39. Od 1. do 5. septembra za novostopi-všje, ki morajo opraviti do 10. septembra spre-jemni izpit. Vpisovanje oziroma sprejem bo le v izjemnih slučajih dovoljen do 1. oktobra. Sprej-mali se bodo le redni gojenci.

I Prizadetim železničarjem! Znana je usoda bivših članov provizijskih fondov južne in držav-nih železnic, ki so bili nastavljeni po 1. septem-bru leta 1923., pa jim tega članstva ne računajo za napredovanje in pokojnino. Zaradi tega se zbero v torek, 29. avgusta ob 10 dopoldne v kurilniški delavnici v Šiški vsi prizadeti železničarji, da sešijo poročilo o posredovanih v Belgradu in dru-god. Zaradi svojega težkega položaja bodo poslali v kratkem posebno deputacijo v Belgrad, da se zavzame za končno rešitev tega važnega vpraša-nja, ki je velikanskega pomena za prizadete železničarje.

I Veronika Mekinda roj. Lužnik s sinom Ardi-jem se išče. Kdor zve za njeno bivališče, naj javi: Mekinda, Ljubljana-Moste proti nagradi. Bivališče policijsko ni prijavljeno.

Kino Kodljevo tel. 41-64

Danes ob 1/3, 1/6, 1/9. ter jutri ob 1/9. uri

Čarobni zvoki

Marta Egerth, P. Hartman, Georg Aleksander

Fantom Trubadur

Alice Fay, Edi Cantor

I Vrednost zemljišč stalno raste, posebno ob času pred in po vojni. To smo opazovali l. 1914. in 1918. in vidimo že tudi danes, ko se ni vojne in smo le bolj v strahu pred njo. Vrednost zem-ljišč je prav za prav zlata vrednost. Zato je par-cela 644 m² v Spodnji Šiški, ki jo je določil Rdeči križ kot glavni dobitek svoje tombole (dne 10. septembra v Ljubljani) res zlat dobitek in srečen tisti, ki dobi zemljišče, ležeče na najlep-šem kraju ljubljanskega polja. Zanimanje za tom-bolo je velikansko med ljudstvom. V katerokoli gostilno greš, ne samo v Šiški, kjer leži parcela, tudi v Mostah, na Viču, na Ježici, in št. Vidu itd., slišiš, da hoče vsakdo zadeti glavni dobitek.

Saj res! — peč!

Rupena-Lutz, Ljubljana VII. Telefon 32-52.

V nedeljo, dne 3. septembra 1939

vsi na celodnevni

tabor v Dravljah

Spored: Ob 8.30 sprevod, ob 9.30 sv. maša in govor, po maši skurvanje. Govori g. inž. Sodja. Popoldne ob 1 skurvanje za nastop, ki bo ob 3. Po nastopu prosta zabava.

KINO UNION tel. 22-21

S. O. S. Sahara

Krasen roman, roman, ki se odigrava v samotni prostrane pustini...

Jean Pierre Aumont, Charles Vanel in Iepa Labarr

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

KINO MATICA

telefon 21-24

ob 15., 17., 19. in 21. uri

TARZAN — JUNAK

Her moramo film poslati nazaj v Zagreb — vkljub velikem zanimanju — film

samo še danes.

Jutri francoski film »IVONA«

KINO SLOGA tel. 27-30

Krik ulice

Viviane Romance, Pierre Fresnay, Jean Luis Barrault.

Režija: Jeff Musso

Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Manuskript: LIAM O'FLAHERTY

Močna socijalna drama polna ljubezni zavisti, lju-bosumnja in mržnje.

Najboljši letošnji francoski film!

† Notar Ivo Bakovnik

V petek, 25. avgusta, je ob 2 zjutraj umrl v Kranju notar g. Ivo Bakovnik. Novica o nenad-ni smrti je iznenadila vsakogar, ki je poznal pri-ljubljeneega g. notarja. Še v četrtek so ga videli na sprehodu po mestu.

Pokojni notar se je rodil 10. decembra 1874 v Hotemožah v šenčurski fari, v Kapovi hiši, ki je bila daleč na okoli znana kot »rdna kmetija«. V Kranju je končal nižjo gimnazijo, nato so ga pa poslali v Ljubljano, kjer je maturiral. Bil je skozi vsa leta odličnjak. Nato je šel na Dunaj in študiral pravo, ki ga je dovršil z odličnim uspe-hom l. 1906. Nato je bil nastavljen kot notarski praktikant v Slovenčah, kjer je služboval eno leto, nakar je bil imenovan za javnega notarja v Metliki, kjer je služboval polnih 21 let. S svojo korektnostjo si je pridobil mnogo prijateljev, ljud-je so ga izredno spoštovali in ljubili, kar se je posebno pokazalo ob njegovem odhodu iz Metlike. Leta 1929. je bil postavljen za notarja v Kranj. Toda l. 1932. pod diktatorskim režimom, je bil prestavljen kot zaveden katolik in Slovenec v Marenberg. Toda v Marenberg je poslal le na-mestnika, na njegovo mesto v Kranj pa je prišel dr. Tavzes, ki pa je kmalu umrl in Bakovnik je bil zopet postavljen nazaj za notarja v Kranju. V Kranju si je postavil lasten dom, kjer je pre-živalj svoja leta v krogu svoje družine.

Pokojni notar je bil vsestransko vesten urad-nik in odličen jurist. Bil je zelo šegav in pri-jazen, vsi so ga zelo spoštovali.

Pogreb pokojnika bo danes, 27. avgusta ob 4 popoldne iz hiše žalosti v Komenski ulici za poslopjem nove ljudske šole, na novo pokopališče.

Naj v miru počiva! Žalujoči družini naše glo-boko sožalje.

Ljubljana, 27. avgusta

Radio Ljubljana

Nedelja, 27. avgusta: 8 Melody-jazz — 9 Na-povedi, poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve: Jobst: Slovenska maša — 9.45 Verski govor (prior Valerian Učak) — 10 Naše veselje (plošče) — 10.30 Koncert. Poje g. Antonn Sladoljev, pri klavirju g. M. Lipovšek; vmes Ra-dijski orkester — 12 Akademski pevski kvintet — 13 Napovedi — 13.30 Šramel »Škrjanček« — 14 V sodobnem ritmu (plošče) — 17 Kmet. ura: Bla-govno zadrudništvo (g. Ludvik Puš) — 17.30 Slo-venske narodne ob-spremljevanju Radijskega or-kestra. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova, gđ. Stri-zar Bogdana, gga. Anton Jazavica, Tone Betovčič, 19 Napovedi, poročila — 19.40 Nac. ura: Sloevski tisk (Ruda Jurček) Ljubljana — 20 Cimermanov kvartet — 20.45 Koncert Radijskega orkestra — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Vsakemu nekaj (plošče).

Drugi programi

Nedelja, 27. avgusta. Belgrad: 20 Ork. konc. — 21 Zab. konc. — 21.20 Bolgarske pesmi — Zagreb: 20 Smetanova opera »Prodana nevesta« — Praga: 20 Zab. konc. — Bratislava: 20 Ize-ljenska oddaja — Solija: 20 Vokalni konc. — 20.50 Operetna glasba — Varšava: 21.35 Lahka gl. — Budimpešta: 19.25 Opereta — 22 Plošče — 23 Cig. ork. — Trst-Milan: 17 Simf. konc. — 21.40 Ope-retna gl. — Rim-Bari: 21 Opera »Mirandac« — Dunaj: 20.15 Pl. večer — Hamburg: 20.15 Bachove in Beethovne skladbe — Vratislava: 19 Operet-na in pl. gl. — Köln: 21 Wagnerjeva opera »Tann-häuser« — Stuttgart: 20.15 Serenade — Monako: 19.05 Mozartova opera »Don Juan« — Buka-rešta: 20.45 Straussov koncert.

Rokodelski oder

Rokodelski oder sporoča, da je za danes napo-vedana predstava igre »Navaden človek« zaradi smrti bivšega podstarostu Kat društva rokodel-skih pomočnikov g. Milana Puca preložena na prihodnjo nedeljo, 3. septembra. Obenem vabi Rokodelski oder vse svoje člane in slavno občin-atvo, da se udeležijo pogreba prezasluznega svojega režiserja g. Milana Puca. Pogreb bo danes ob pe-tih popoldne iz mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Leustek, Realjeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongres-ni trg 12 in mr. Komotar, Vič. Tržaška cesta; v ponedeljek: dr. Piccoli, Tyrseva cesta 6, mr. Hoče-var, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste, Zalo-ška cesta.

Poizvedovanja

Pri črnuškem mostu je bila izgubljena aktov-ka z več predmeti. Pošteni najditelji se prosí, da jo vrne na orožniško postajo na Ježici.

Ušla je mala papiga, ki sliši na ime »Paša«. Najditelj se naproša, naj jo vrne proti nagradi Ribniška ulica 11. — Moste.

Novo obnašanje Japoncev

Tokio, 26. avg. Napadi japonskih listov na Nemčijo in Rusijo se nadaljujejo. Na splošno smatrajo japonski listi, da danes ni mogoče več govoriti o kakšni vojaški zvezi med Nemčijo in Japonsko. V zvezi s tem so zanimiva poročila, da je skoro popolnoma utihnila protijaponska propaganda na Japonskem in Kitajskem. Ker so se začele čase razširile govorice, da je zbranih okoli 30.000 japonskih vojakov v bližini Hongkonga najbrže za napad, je danes izjavil glasilnik japonskega vojnega ministrstva, da so take govorice naravnost smešne. Iz Hankova poročajo, da je zopet dovoljen prost prehod iz francoske koncesije v kitajski del mesta in da je bil popoldne že vpostavljen redni promet med koncesijami in kitajskim delom mesta. Iz Tientsina poročajo, da so japonski stražniki začeli z največjo vno pregledovati potne liste nemških državljanov, ki gredo iz koncesije. Pri tem so naravnost prohibitivno postopali in da so nekatere nemške državljane naravnost izgnali s svojega območja. Tudi je nadalje bilo na konferenci odgovornih ministrov sklenjeno po posvetu z ravnatelji vodilnih japonskih bank, da Japonska ne bo vezala jena na dolar, ampak kakor doslej na angleški funt, vključno padcu funta v zadnjih dneh.

Moskovski pakt nima tajnih dodatkov

Berlin, 26. avgusta. AA. DNB. Neka tuja agencija je objavila članek »Daily Express« o nekakšnem tajnem protokolu k nemško-sovjetskemu paktu. Ta članek je tako skrbno sestavljen, da bi se, če bi odgovarjal resnici, skoraj vse evropske države in Japonska morale smatrati za ogrožene od Nemčije. V tukajšnjih dobro obveščenih krogih pripominjajo, da ta vest in njena reprodukcija predstavljata očividni manevar, ki ima namen v sedanjem položaju izzvati vznemirjenje in zmedo v nevturalnih državah.

Letalski promet čez Nemčijo ustavljen

Berlin, 26. avgusta. AA. Z odlokom ministrstva za letalstvo in vrhovnega poveljnika letalskih sil je prepovedan ves letalski promet preko nemškega ozemlja z letali iz inozemstva. Ta odlok stopi takoj v veljavo. Ne bo se nanašal na letala, ki so v službi obrambne sile. Prav tako tega odloka ne bodo izvajali za letala vladne in tista letala, ki opravljajo redni zračni promet. Za prietajanje na letališčih Berlin-Tempelhof in Königsberg Devavil veljajo posebne določbe. Za vse druge polete je treba poprejšnjega dovoljenja ministra za letalstvo in vrhovnega poveljnika letalskih sil, izjemni za polete, ki so v službi obrambne sile.

Nemški državni zbor ni bil sklican

Berlin, 26. avgusta. AA. DNB: V inozemstvu so se razširile vesti, da bo nemški državni zbor sklican danes na sejo. V tukajšnjih uradnih krogih izjavljajo, da jim o tem doslej še ni ničesar znano. Tudi trditve, ki so se razširile v delu inozemskega časopisa, da je nemški radio objavil sklicanje državnega zbora, so brez vsake podlage.

Poljaki in Roosevelt

Washington, 26. avgusta. Havas. Danes je poljski poslanik v Washingtonu Potocki obiskal ameriškega podtajnika za zunanje zadeve Summerja Wellesa ter mu izrazil svojo zahvalo kakor tudi zahvalo poljske vlade za poslanico predsednika Roosevelta. Zlasti je poudaril poljski poslanik v Washingtonu svoje zadovoljstvo nad predlogi za mirno reševanje vseh mednarodnih sporov. Ob tej priliki je Summer Welles dal značilne izjave o evropskem položaju.

Zbližanje med Romunijo in Madžarsko

Bukarešta, 26. avg. Rumunska vlada je sklenila, da obvaruje striktno nevtralnost, predlagati madžarski vladi nenapadalni pakt. Budimpešta, 26. avgusta. Uradno poročajo, da je madžarska vlada sklenila sprejeti predlog rumunske vlade in da se bodo v najkrajšem času začela pogajanja med Romunijo in Madžarsko glede sklenitve pakta o manjšinah med Romunijo in Madžarsko.

Švica in Nemčija

Bern, 26. avgusta. AA. Havas. Zunanji minister Motta je sprejel danes nemškega poslanika, ki mu je ponovno ponovil izjavo nemške vlade, da bo Nemčija spoštovala nevtralnost švicarske konfederacije.

Bern, 26. avgusta. AA. Stefani. Z ozirom na mednarodni položaj je zvezni svet prepovedal do nadaljnjega odloka izvoz nekaterih proizvodov, ki so važni za državno obrambo.

Holandija in Nemčija

Haag, 26. avgusta. AA. Reuter. Službeno sporočilo pravi, da je nemški poslanik izjavil kraljevi Viljemini, da Nemčija v nobenem primeru ne bo kršila nevtralnosti Holandije.

Angleški ministri

London, 26. avg. AA. Reuter. Ministrska seja se je začela ob 18.30. Kadar se je kdo od ministrov pokazal, ga je množica zbrana pred predsedstvom vlade navdušeno pozdravljala. Nporedno pred začetkom ministrske seje je prišel angleški veleposlanik v Berlinu Henderson iz zunanje ministrstva in odšel v predsedstvo vlade.

Drobne novice

Sofija, 26. avg. AA. Stefani. Po nasvetu svojih poslanikov so začeli tukajšnji francoski in angleški državljani zapuščati Bolgarijo.

Buenos Aires, 26. avg. AA. Stefani. Italijanski parniki, ki bi morali odpeljati v Evropo, bodo ostali do nadaljnjega v tukajšnjem pristanišču.

Washington, 26. avgusta. AA. Zunanje ministrstvo je izdalo ukrepe za varstvo ameriških državljanov v Evropi in njihove vrnitve v Ameriko. Urode se posebne centrale, katerih zastopniki bodo dodeljeni glavnim evropskim pristaniščem in poslaništvu. Njihova naloga bo poskrbeti za vrnitev Američanov v domovino.

Kaj pravijo Bolgari

»Dobrudža — Tracija — Sedmograška«

Sofija, 26. avg. Bolgarska javnost se je postavila popolnoma na stran nemško-ruske zveze, od katere si obeta utrditve položaja Bolgarije na Balkanskem polotoku. Predvsem pa se zanimajo odločujoči politični krogi, kakšno stališče bo nasproti novemu položaju v Evropi zavzela Turčija in zato je glavna pozornost Bolgarije obrnjena na razgovore, ki jih je začel v Ankari nemški poslanik von Papen. V Sofiji poudarjajo, da je Turčija bila tista, ki je najbolj pritiskala na Anglijo, da pritegne k sebi Sovjetsko Rusijo in da je zato pakt med Nemčijo in Rusijo najbolj zadel turške državnike, ki imajo danes samo dve poti: ali da ostanejo na strani Anglije in tako žrtvujejo svoje dolgoletno tesno prijateljstvo s Rusijo, ali pa, da se pridružijo rusko-nemškemu bloku. Pri tem vprašanju bo igralo največje vlogo vprašanje Dar-danel, ki je danes postalo tako za Anglijo, kakor za Rusijo naravnost prvenstvenega pomena. »Mirc pravi, da so se v Parizu in Londonu hudo motili, ko so menili, da se bo Rusija odločila za vojno proti Nemčiji, katere bi prinesla dobiček samo drugim, dočim je težnja Rusije ta, da se izpromeni stanje po brestitovskem in versajskem miru, ki sta Rusijo globoko ponižala. Po svojem paktu s Nemčijo Rusija ne bo mogla trpeti današnje v Anglijo zvezane politike Turčije, ker bi to pomenilo naravnost sovražno stališče nasproti državi, ki ne bi mogla trpeti, da bi Anglija dobila prost vhod v Črno morje. Enako piše »Slovec, ki pravi,

da danes nikakor ne gre samo za Gdansk, ampak da niso nič manj važna vprašanja Dobrudža, Trakija in Besarabije ter Sedmograška

in da bi bilo v interesu Turčije, če bi v tem oziru izpremenila politiko, ki jo začela po amrti Kemal paše. Tudi oficijozni »Dnes« se letotako popolnoma pridružuje politiki oči Berlin-Moskva ter pra-

vi, da danes nihče več ne bo mogel delati svojih računov brez Rusije, ki je iz svoje ideološke revolucionarne dobe stopila v dobo, ko so stopili sopes na pozornico njene nacionalne koristi, pred katerimi so se morala vprašanja prvih dni revolucije popolnoma umakniti v ozadje.

Drug bolgarski list prinaša zelo zanimiva razmotrivanja o preobratu, ki ga je storila Rusija te dni. Stalin je ta preobrat že dolgo pripravil in krvava odstranitev vseh njegovih nasprotnikov ni pomenila ničesar drugega, kakor to, da je očistil Rusijo brezpartijskega židovskega marksističnega vpliva, čigar nositelj je bil Trocki. Židi so danes skoro popolnoma izginili tako iz armade, kakor iz politične uprave. V armadi se goji narodni duh in Stalin je zapovedal tudi v šoli patriotično vzgojo, ki navezuje na tradicijo prvih ruskih carjev. Bolgarski listi napovedujejo,

da bo vrhovni svet ruske sovjetske države popolnoma potrdil politične smernice Stalinove, ki gredo za tem, da Rusiji pripori sopes tisto mesto v Evropi, ki ga je imela za časa predhodnikov Nikolaja II.

Bolgarski listi vidijo potrditev svojega nazarja, da je Stalin popolnoma prelomil e zapadnima demokratičnima in se odločil za politiko izključno ruskih narodnih interesov tudi v tem, da je tudi vsa ruska javnost zavzela sovražno stališče zoper Anglijo kot vekovno sovražnico Rusije tako v Evropi kakor v Aziji.

Rasploščenje bolgarske politične javnosti je ustvarilo naravno največje vznemirjenje v Romuniji, kjer se more zaznamovati nov preobrat, ki pa ni nikogar presenetil. Rumunska vlada je namreč poudarila svojo absolutno nevtralnost, kar se je seveda zgodilo pod pritiskom novih razmer, ki so spravilo Romunijo zaradi nemško-ruske zveze v skrajno nevaren položaj.

Rudarčki pod Golico

Sv. Križ nad Jesenicami, 25. avg.

»Mi smo pa od tam doma, kjer se sonce ne sme hlasi, to pesem večkrat zapojemo visoko v planinah, kjer smo na okrevanju.

Ali se še spominjate nas in našega doma pod Golico? Saj veste kakšni smo: zagoreli, drobni, vedno veseli. Doma smo pa od vsakega: iz Trbovelj, Zagorja, Hrastnika, Štor, Laškega, Prevalj in Jesenice, toda dobro se razumemo, saj smo vsi mali rudarski otroci, potrebni svežega zraka. Od kar se je nehal šolski pouk, prihajamo veseli in odhajamo žalostni odhod, saj toliko lepega in dobrega ni v naši črni dolini.

Glavna bratovska eklatnica, pri kateri so vloženi naši očetje, nam je zgradila lep dom pod Golico. Mi smo jim hvaležni in veseli, da imamo zavetje v tako lepem kraju.

Zjutraj, ko vstanemo, hitimo gledat na naše lepe gore. Ali ima naš oče Triglav kapo? Če je nima, smo veseli, saj vemo, da bo še dolgo sijalo sonce na naše prostrano igrišče. Dobro moramo izrabiti čas. Po jutranji molitvi, pozdravu zastavi in zajtrku se zapodimo na igrišče, fantje bomo žogo, deklice rade nabirajo razne gozdne dobrote: borovnice, jagode, maline, ki so nalašč za nas tu bolj pozne. Po južini pa na sprehod. Vsepovsod

smo že bili, znan nam je vsak kotiček tega dela Gorenjske, saj je povsod tako lepo. Naokrog se širijo mešani gozdovi, a najlepši so mešani v njih. Kako radi bi včasih zlezli na drevo, a ne smemo, saj veste... Zato pa rajši zapojemo, da se ori naokrog. Naj nas čujejo ljudje, saj smo radi veseli. Spotoma si mislimo: »Kaj bo pa danes dobrega za naše želodčke?« Nikoli se ne uštejemo. Vedno smo zadovoljni, saj dobimo dobro in dosti. Po kosilu pa počivamo, da želodček dobro prebavi.

Kmalu je zopet malica, nato najljubša točka našega dnevnega reda: pevska vaja. Naš zbor se zbere pred domom in mogočno doni cerkvena pesem v prosto naravo. Dobro se moramo pripraviti za nedeljo, ker bomo peli pri sv. maši. Sledijo še naše lepe narodne pesmi in seveda tudi revirke. Zdaj pa še malo na travnik, večer bo kmalu in z njim mir, ki je v začetku tako težak, jezički nočejo prenehati migati. Po večerji se umijemo, zmolimo večerno molitev in kmalu skočimo pod tople odeje.

Danes se mislimo, kako bo v nedeljo. Za slovo bomo žgali velik kres, ker čez nekaj dni bomo odšli. Ali bo kaj solz? Hudo bo potem nekaj časa, lahko si mislite, saj doma je vse drugače. Vedno se bomo e hvaležnostjo in veseljem spominjali teh lepih dni, ki so vse prehitro minili.

M. P.

Po slovenski domovini

Kranj

Kakor smo že objavili, smo v Kranju odprli podružnico Jugoslovanske tiskarne in knjigarne in podružnico »Slovenec« itd. v hiši gosp. Majdiča (v isti hiši, kjer je Okrajno sodišče).

Vljudo sporočamo, da morete v naši podružnici v Kranju kupiti vse pisarniške potrebščine: nalivna peresa, tinte, tuše, risalne priprave, pisemski papir, različen pisarniški papir itd. Če bi kdo rabil kaj posebnega, kar ni običajen predmet, ki ga pisarne rabijo, naročite vseeno v naši podružnici, kajti v dveh dneh vam bo preskrbela zaproseno.

Bliža se začetek šole. Ako hočete svojim otrokom kupiti poceni šolske potrebščine, pojdite v našo podružnico. Šolskih knjig ni treba več naročati v Ljubljani; prihranili si boste pota in stroške naročila, kajti v naši podružnici v Kranju dobite knjige za vse razrede ljudskih, meščanskih, srednjih ter raznih strokovnih šol. Tudi informirali Vas bomo v naši podružnici, kakšne knjige rabite za ta in ta razred te in te šole.

Prav tako lahko dobite v naši podružnici vse leposlovne (romane, povesti), znanstvene in druge knjige domačih in tujih založb. Prav tako razno knjige v tujih jezikih.

Revije, modne časopise itd. domače in tuje dobite ali pa jih lahko naročite v naši podružnici.

Ako rabite ročne vence, mašne knjige, kipe, svete podohe itd., obrnite se v našo podružnico v Kranju raznih devocin ali boste dobili na izbiro. Časopise: »Slovenec«, »Slov. dom«, »Dopolnilec in »Bogoljub« lahko naročite v naši podružnici, prav tako pa v podružnici lahko naročite vse oglase, male oglase in osmrtnice.

Kadar imate kako zanimivo vest za časopise, sporočite to pisмено, osebno ali pa če morete telefonično naši podružnici v Kranju.

Podružnica »Slovenec«

in Jugoslovanska knjigarne in tiskarna v Kranju.

Na Glasbeni šoli bo vpisovanje gojencev v dneh od 17. do 4. sept. dnevno od 9 do 12 in od 15 do 17. Na šoli se bo poučevalo: klavir, violina, solopetje, orkestralni instrumenti in teoretični predmeti.

Požigalec-berač Likozar umrl. Že v petek smo poročali, da se je hotel požigalec posvetiti g. Umnika iz Senčurja obesiti v orožniškem zaporu. V petek je bil prepeljan v sodnijske zapore v Kranju. V zaporu pa se mu je stanje poslabšalo, zadela ga je kap in je umrl.

Grosuplje

Župan Drobnič pri Abrahamu. Pred 50 leti se je rodil na dan 28. avg. 1889 v Veliki stari vasi kot sin premožnega in uglednega posestnika ter lesnega trgovca naš župan Franc Drobnič. Po svojem očetu je prevzel pred leti posestvo, na katerem vodi vzorno gospodarstvo. Kar pa našega Franceta in njegovo hišo še posebno odlikuje, ni le

vzorno gospodarstvo, ampak tudi velika dobrosrčnost. Za reveže so vrata njegove hiše vedno odprta in nobeden ne odide brez daru. Veleč svojih sposobnosti in dobrosrčnosti je splošno znan po velikem delu Dolenjske, občanom pa je najboljši župan, zato je tudi splošno priljubljen. Svojo številno družino je vzgojil v krščanskem in slovenskem duhu. Najstarejša hčerka je poročena z ljubljanskim živnozdravnikom Zupančičem, njegov brat pa je šef-zdravnik OUZD v Ljubljani. Ko čestitamo našemu dragemu Francetu k njegovi 50 letnici, mu želimo, da bi ga Bog ohranil čilega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja. Bog ga živi!

BETKA LEŠNIK, MARIBOR, Glavni trg 17 a

prilpoča lastno izdelavo dežnikov in sprehajalnih palic. Popravila točno in solidno po nizkih cenah.

Dobrova pri Ljubljani

V romarski cerkvi na Dobrovi pri Ljubljani je danes slovesna sv. maša, ki jo opravi stolni dekan g. dr. Kimovec. Po tej sv. maši bo še tih sv. maša. Popoldne ob pol 4 ima pridigo g. p. Odilo, frančiškan iz Ljubljane. Avto vozi po potrebi z Boršnikovega trga.

— Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravnih »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca.

»Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Mokronog

Mokronožski študentje so se pod okriljem Gasilnega društva v Mokronogu predstavili javnosti z Nusičevimi komedijami »Narodni poslanec«. Izvajali so komedijo 12. in 13. avgusta v Mokronogu ter 14. avgusta v Krmelju. Vsi igralci so odigrali odlično svoje vloge in je prireditelj prinesel v moralnem in gnetnem oziru popoln uspeh. Ob tej priliki se študentje vsem p. n. društvom, ki so nam dajala pomoč pri oranju ledine, najlepše zahvaljujemo, obenem pa tudi izražamo javno obsojdo vsem onim posebnim osebam, ki so e svojim skrajnim nerazumevanjem ovirali naše započeto delo, čeprav smo od njih, kot naših predhodnikov, pričakovali vsaj razumevanja, če že pomoči ne. Mi bomo svoje delo, ki smo si ga naložili, kljub vsemu z veseljem nadaljevali.

Dolga borba za napravo vodovoda v Mokronogu in sosednjih vaseh se je končno po zaslugi gospoda bana končala uspešno. Gradnja se bo pričela takoj, čim bodo izvršeni novi načrti. Tako je končno le rešen najbolj pereči problem trga Mokronoga v higienskem in tuškoprometnem oziru.

Specialist-ginekolog

DR. MILAN Ž. ČERVINKA

primarij banovinske ženske bolnišnice

v Novem mestu

se je preselil in ordinira od 1. septembra 1939 v Novem mestu, Ljubljanska cesta 15, I. nadst. (v hiši pekarije Kastelic, nasproti adv. Bučarju) od 8—12 dopoldne in od 2—5 popoldne.

OBSEVANJE — ELEKTROTHERAPIJE

ŠPORT

Majhen poraz naših boksarjev

V dvoboju z olimpijsko četo Madžarek, ki se je vrtil 19. t. m. v Budimpešti, so Madžari zmagali v ostri in napeti borbi z rezultatom 11 : 5. Mušjo kat: Nemček (J) : Padany (M) naš je izgubil K. O. v 2 rundi. Bantani kat. Badel (J) : Bogasca (M). Po burni borbi so proglasili Madžari za zmagovalca. Perdolahka kat. Fanque (J) : Nemett (M). Po izenačeni borbi je bil Madžar proglašen za zmagovalca. Fanko kat. Devčić (J) : Nemett (M). Po kratki borbi je zmagal zaslužen Devčić. Welter kat. Polak (J) : Beneo (M). Polak je za razred boljši a sodniki proglasijo neodločeno. Srednja kat. Krleža (J) : Sziget (M). Stari olimpijski in svetovni prvak je pokazal exhibicijo boksa na Krleži. Polteška kat. Hladny (J) : Jaszi (M). Hladny zaslužen zmagal po točkah. Teška kat. Baloh (J) : Nagy (M). Po hudi in razburilji borbi v kateri je bil Baloh gospodar ringa so vsi pričakovali zmago Baloha, a sodniki so priodili zmago Madžaru. Polak (Zagreb) in Baloh (Ljubljana) sta bila upoštevana za reprezentanta Evrope. Sam predsednik F. I. B. je poklonil Balohu krasno srebrno plaketo kot zmagovalcu.

Reka : Mars

Ob 17. na igrišču Reke ob Tržaški cesti.

Plavalne tekme v Mariboru

SSK Maraton prireja v nedeljo, dne 27. t. m. v kopališču na Mariborskem otoku velike propagandne plavalne tekme v sledečih disciplinah: 50 m prosto, 100 m prosto, 100 m hrbtno, 100 m, ter štafeti 3x50 m mešano in 4x50 prosto. Po plavalnih tekmah se vrše waterpolo-tekme. K propagandnemu plavalnemu tekmovanju smo povabili Plavalni klub iz Kamnika, SK Planino iz Ljubljane, dočim se tekmovanju ne udeležita Mariborski plavalni klub ter SK Mura iz razloga, ker prireja SK Mura isti dan v Murski Soboti plavalni dvoboj. Vendar bode predvidoma postavil Mariborski plavalni klub k tekmovanju svoje drugo moštvo, to je one plavače, ki ne odidejo v Mursko Sobotu. Nadalje smo prejeli sporočilo, da se udeležijo propagandnega plavalnega tekmovanja tudi Kamničani Cerer, drž. prvak za prsno plavanje, ki bo startal kot gost za Kamniški plavalni klub. Skušal bo rušiti ravnokar postavljene rekorde Kohna in Dvoržaka na 300, 400 in 500 m preno. Pričetek tekmovanja bode točno ob 15. Po plavalnem tekmovanju se izvedejo waterpolo-tekme med kompletnim moštvom Kamnika, Planino ter plavalno sekcijo SSK Maratona.

SK Reka. Seja upravnega odbora bo v torek 29. t. m. ob 20 v gostilni Lovšin, Gradišče 13. Z ozirom na važnost dnevnega reda udeležba obvezna.

ZFO

Nastop FO in DK pri Sv. Heleni

Fantovski odsek in deklški krožek Sv. Helena priredita v nedeljo 3. septembra na svojem letnem telovadišču (nasproti gostilne Zupančič, Dolsko) III. telovadni nastop, ki se prične po litanih, ki bodo ob 13.45. Spored vsega 13 izbranih telovadnih točk, pri katerih sodelujejo člani, članice, mlade, mladenke, naraščaj in gojenke. Člani nastopijo tudi na orodju in sicer na konju z ročaji, krogih, bradlji in drogu. Odsek nastopi samo s svojimi močmi in bo pri teh točkah, zlasti pa na orodju, pokazal nekaj lepih stvari, saj ima v svoji sredi enega naših najboljših mednarodnih telovalcev. Pri celi prireditvi sodeluje godba iz Device Marije v Polju.

FO in DK v Mirni peči

priredita dne 27. avgusta 1939 javen nastop, združen s prosto zabavo (godba, šaljava pošta itd.). Začne se popoldne. Litanije bodo ob 2. Po litanih nastop. Pri nastopu bo govoril urednik g. Terseglav. S tem vas prav vljudno vabimo na ta veseli praznik mladine v Mirni peči in vam v nadi, da se 27. vidimo v Mirni peči, kličemo iskreni:

Zdravilišče Radio-Therma Laško

Učinkovita moč radioaktivne termalne vode 37°C za bolezni: kronični revmatizmi vseh vrst, kronična obolenja črevesja in ožilja, ischias, ženske bolezni, arterioskleroza. — Zdravljenje je pod stalnim nadzorom zdravnika. — Diatermija, elektroterapija, obsevanje.

Z N I Z A N E C E N E.

Od 1. septembra dalje pavšalne cene: za 20-dnevno zdravljenje 1400 din, 10-dnevno 600 din (hrana, stanovanje, dnevno 1 kopel, zdravniški pregled in občinska taksa). — Zahtevajte prospekt!

Mladinski dan v Zrečah

V nedeljo, 3. septembra, na praznik našega farnega zaščitnika sv. Egidija, ima zreška katoliška mladina svoj dan, združen s popoldanskim javnim telovadnim nastopom s sodelovanjem okoliških FO in DK. Dopoldne: 1. Ob 8. sprejem gostov na žel. postaji Zreče. 2. Ob 8. do pol 9. zbiranje pred Gospodarsko zadrugo in domom. 3. Ob 9. sprevod z godbo in zastavami po Zrečah. Ob pol 10. procesija s Najsvetejšim, nato sv. maša na prostem. Po sv. maši zborovanje. — Popoldne ob 15. slovesne večernice, po večernih javni telovadni nastop na letnem telovadišču pred cerkvijo. Vljudo vabimo bližnje in daljne okoličane!